

Programma Open Joodse Huizen | Huizen van Verzet 2026

Titel: David en Louisa Trompetter werden vermoord door de nazi's

Tijd: 10.30 uur

Locatie: Dubbele Buurt 9 (restaurant The Spot)

De Joodse handelaar in wol en huiden David Trompetter en zijn (tweede) vrouw Louisa Bremer uit Hoorn trof het lot van meer dan honderdduizend Nederlandse Joden. Zij werden door de nazi's vermoord. David en Louisa overleden beiden op 4 juni 1943 in de gaskamers van Sobibór. David had samen met zijn zakenpartner een handel in wol en huiden: de N.V. Hollandsche Huiden- en Wolhandel en Vellenblooterij. Het bedrijf was gevestigd op de Varkensmarkt 9, nu Dubbele Buurt. Op 20 april 1942 vertrok hij op last van de bezetter samen met zijn vrouw en veertien andere Joodse stadgenoten gedwongen naar Amsterdam. Zijn inmiddels getrouwde dochter Regina en haar Joodse man Louis van Kleef

weigerden en doken samen met hun dochtertje Jet onder. Achterkleinzoon Thees Peereboom vertelt over de dramatische oorlogsbelevissen van zijn overgrootouders David en Louisa Trompetter en zijn grootouders Louis en Regina van Kleef en hun dochtertje Jet.

Titel: Flory Polak: de jongste onderduiker van Hoorn

Tijd: 10.30 uur

Locatie: Drieboomlaan 69

Op het Centraal Station van Amsterdam krijgen Nel en Cees Woelders ergens in 1942 een piepkleine baby in hun handen gedrukt van een wanhopige moeder. Nel en Cees, allebei 24, zijn dan net aan het verhuizen van Utrecht naar Hoorn. De kleine Flory Polak is waarschijnlijk hooguit twee maanden oud. Drieboomlaan 69 wordt het nieuwe thuis van Flory. Zij weet niet beter dan dat Nel en Cees haar ouders zijn. Flory wordt de jongste onderduikster van Hoorn, zich niet bewust van die bijzondere positie. Schuin tegenover het gezin Woelders woont een NSB'er. Voor iedereen in de buurt is wel duidelijk dat Flory met haar donkere ogen geen eigen kind is van de twee blauwogige ouders. Voor Flory begint de oorlog pas na de bevrijding als plotseling haar biologische ouders voor de deur staan. Een voor alle partijen enorme verrassing. Flory's eigen verhaal over de verstrekkende gevolgen van hechting en onthechting.

Titel: Joodse Gerry Mok ging verstoppertje spelen bij de overburen

Tijd: 10.30 uur

Locatie: Merensstraat 78

Als Dina Molenaar in Amsterdam gaat informeren hoe het met haar Joodse kennissen Louis en Marianne Mok gaat, is het antwoord: “slecht”. Het gezin kan ieder moment naar Westerbork worden gedeporteerd. “Dan moesten jullie allemaal maar bij ons in Hoorn onderduiken”, vindt Dina. Louis en Marianne hebben nog zaken te regelen. Hun enige kind, Gerry (5), gaat alvast met Dina mee. Volgens zijn moeder “een mevrouw die goed voor hem zal zorgen”. Het is de laatste keer dat Gerry zijn ouders ziet. Hij wordt de jongste en dertiende onderduiker bij de familie Molenaar, waar ze zelf vier kinderen hebben. Gerry overleeft een razzia, omdat hij bij de overburen verstoppertje moet gaan spelen. Er is verraad in het spel. Jan en Dina Molenaar moeten zelf onderduiken en nemen Gerry mee. Ze blijven ook na de bevrijding voor hem zorgen en nemen

hem liefdevol op in hun gezin. Gerry’s dochter, Marlous Mok, vertelt zijn levensverhaal.

Titel: De onderduikers van Abraham en Elisabeth van den Berge

Tijd: 11.30 uur

Locatie: Johan Messchaertstraat 1 (Montessorischool)

Als het onderwijzersechtpaar Abraham en Elisabeth van den Berge het verzoek krijgt om onderduikers in huis te nemen, zeggen ze “ja”. Het pasgetrouwde Joodse echtpaar Nathan en Esther Smit-Huidig (*foto*) vindt op de Tweeboomlaan 74 een fijn onderduikadres. Eind 1943 komt de enkele weken oude Joodse baby Loekie erbij. In februari 1944 staan er Duitsers aan de deur. Abraham (op school) en het Joodse echtpaar worden gearresteerd. Elisabeth houdt moedig stand. Zij weigert Loekie aan de Duitsers te overhandigen, waardoor haar man vrij zal komen. Hun standvastigheid kost Abraham het leven; hij sterft in kamp Buchenwald. Dankzij de moed van

Abraham en Elisabeth overleeft Loekie de oorlog. Dat geldt niet voor Nathan en Esther. Zij worden binnen een maand na hun arrestatie gedeporteerd en worden door de nazi’s vermoord in de gaskamers van Auschwitz. Christa van Hees vertelt over het drama dat zich op 10 februari 1944 voltrok.

Titel: **Trien de Haan, een heldin zonder standbeeld**

Tijd: **11.30 uur**

Locatie: **Noorderstraat 12**

In de jaren dertig strijdt de Hoornse Trien de Haan, moeder van twee dochters, voor vrouwen- en arbeidsrechten. Tijdens de oorlog zet ze samen met haar man Bart en jongste dochter Nellie de strijd voort. Ze sluiten zich aan bij het landelijk Marx-Lenin-Luxemburgfront. Thuis in Noorderstraat vinden diverse geheime vergaderingen plaats van de verboden verzetsorganisatie. "Rooie Trien" brengt onderduikers onder en regelt papieren voor mensen die naar het buitenland vluchten. Op 27 februari 1942 wordt ze in haar eigen huis door de Duitse Sicherheitsdienst gearresteerd. Ze belandt in kamp Ravensbrück. Met haar gedichten probeert ze haar medekampgenoten moed en hoop te geven. Ze overleeft het kamp maar ternauwernood. Biograaf Bart Lankester vertelt in haar vroegere woning aan de Noorderstraat haar bewogen levensverhaal.

Titel: **Mechiel Wils droeg altijd rattengif op zak**

Tijd: **13.00 uur**

Locatie: **Tweeboomlaan 155**

Als adjunct-gemeentearchitect in Hoorn kan Mechiel Wils aan de stempels komen om onderduikers te voorzien van een valse identiteit en bonkaarten. Zijn zelfontworpen woning aan het eind van de Tweeboomlaan ligt afgelegen genoeg om tussenopvang te worden voor Joodse onderduikers. Sommigen blijven wat langer, zoals de Joodse Berty Coster. Tweeboomlaan 155 wordt een haard van verzet, maar dat blijft niet onopgemerkt. Dankzij een afgeluisterd bericht van de Duitsers weet Mechiel Wils aan arrestatie te ontkomen. Het gezin Wils duikt onder. Vanuit Den Haag gaat Mechiel Wils door met zijn verzetsactiviteiten. Met twee verschillende identiteiten. Hij wordt aangehouden door de Duitsers die hem om zijn papieren vragen. Maar welke van de persoonsbewijzen in zijn linker- en rechterzak is nu het goede? Hij is zich bewust van het gevaar om gearresteerd te worden. Daarom loopt hij altijd met rattengif op zak, zodat hij niemand kan verraden. Verteller dochter Mary is trots op haar vader.

Titel: Ziekenhuisdirectrice Odile Moereels nam Joodse verpleegsters aan

Tijd: 13.00 uur

Locatie: Dijklander ziekenhuis (nabij binnentuin met monument)

Odile Moereels redt als directrice van het Stadsziekenhuis in de oorlog veel onderduikers. In de Eerste Wereldoorlog hielp ze al soldaten in de loopgraven. Deze bescheiden vrouw blijkt een moedige verzetsheld. In 1921 wordt ze directrice van het Stadsziekenhuis aan het Kerkplein. Dan breekt er weer een oorlog uit. Odile maakt gebruik van het feit dat ze de baas is: ze neemt Joodse vrouwen aan als verpleegster waardoor ze voor de Duitsers onvindbaar zijn. Alleen al hierdoor heeft ze zeker tien vrouwen het leven gered. Meerdere keren krijgt Odile te horen dat er een Duitse inval of inspectie aan dreigt te komen. Ze verklaart dan simpelweg een hele ziekenhuisbarak tot quarantainegebied wegens

roodvonk. In die barak worden tijdelijk onderduikers verstopt: de Duitsers willen immers niks te maken hebben met besmettelijke ziektes. Achterneef Robert van Venetië vertelt nabij het monument voor Odile in het Dijklander ziekenhuis over zijn beroemde oudtante.

Titel: Twee moedige vriendinnen hielpen zeker twintig onderduikers overleven

Tijdstip: 14.00 uur

Locatie: Grote Oost 6

Ze waren de bescheidenheid zelve: Aaf Dell en Dieuw van Vliet. Na de oorlog wilden ze het er eigenlijk nooit meer over hebben, maar de onderduikers die zij hielpen wisten het zeker. Dankzij de moed van de twee vriendinnen hebben zeker twintig Joodse onderduikers de oorlog overleefd. De jongste was een baby van enkele weken oud. Dieuw en Aaf woonden tijdens de oorlog in het conciërgehuis achter Grote Oost 6, het hoofdkwartier van de Duitse Wehrmacht. Onder de ogen van de Duitsers

hielden ze onderduikers verborgen. Ze deden samen met hun vriendin Odile Moereels, directrice van het stadsziekenhuis, veel meer. Zo bracht Aaf de in het ziekenhuis geboren baby Loekie in een postwisselkarretje naar een onderduikadres. Het kwam haar duur te staan. Verteller Wil Eiting vertelt waarom Aaf werd gearresteerd en hoe ze in kamp Ravensbrück belandde. Aaf overleefde het kamp en kreeg na haar terugkeer een heldenontvangst.

Titel: **Het geheim achter Het Gele Teken**

Tijd: **14.00 uur**

Locatie: **Grote Oost 35**

Gré Visser en Jan Ruijter komen beiden uit een nest waarin het gewoon is dat je je om andere mensen bekommert. In 1937 komen ze op Grote Oost 35 wonen waar ze een winkel in woninginrichting beginnen. Dan komen de eerste vier Joodse onderduikers. Het worden er steeds meer. Er moet een schuilplaats komen voor zeker tien mensen. Met zoveel Joodse mensen in een huis loopt de spanning soms huizenhoog op. Voortdurend is er de dreiging van buitenaf. Nazi's marcheren door de straat, hun hoofdkwartier is nog geen honderd meter verderop. De zorg voor eten voor de onderduikers - het zijn er tientallen - vreet energie en tijd, vooral van Jan. Soms moeten de bonkaarten van ver komen. Dat is het werk van Gré. Met de kaarten op haar lichaam verstopt, gaat ze langs Duitse controleposten. Een verhaal over moed en mededogen, verteld door kleindochter Francis Spielman.

Titel: **Het geheim van Post Poddie**

Tijd: **15.00 uur**

Locatie: **Kleine Oost 37 (voormalige Wapen van Hoorn)**

Kort na het uitbreken van de oorlog wil het verzet weten wat de Duitsers van plan zijn. Met hulp van enkele PTT-ers en de diensttelefoon van het provinciaal elektriciteitsbedrijf lukt het om de Duitsers in Hoorn af te luisteren. Zo weet het verzet van op handen zijnde arrestaties, NSB'ers en infiltranten. Het werkt: vele verzetslieden en onderduikers blijven hierdoor uit handen van de Duitsers. Als het verzet in Noord-Holland toeneemt en er geallieerde wapendroppings moeten plaatsvinden, is veel meer nodig. De

verzetsmensen moeten immers veilig met elkaar kunnen communiceren. Op Kleine Oost 22 wordt achter de keuken een volledig nieuwe geheime telefooncentrale en afluisterpost ingericht: Post Poddie. Onder de ogen van de Duitsers worden onder het mom van storingsreparaties de benodigde verbindingen gelegd. De Hoornse post wordt een onmisbare schakel voor het verzet in heel Noord-Holland. Verteller Wim van Hees neemt zijn publiek mee in dit fascinerende staaltje van verzet.

Titel: Een verloofd stel in het verzet
Tijdstip: 15.00 uur
Locatie: Boterhal, Kerkplein 39

Tijdens hun onderduikperiode in Amsterdam sloten Georges Trigallez en zijn verloofde Henny Schat zich aan bij de daar ondergedoken leden van de Knokploeg Hoorn. In september 1944 keerde de ploeg terug naar Westfriesland. Eerst in Berkhout, later vanuit de Wogmeer. Georges was wapenmeester en Henny koerierster. Zij bracht wapens en illegale papieren naar Amsterdam. Beiden waren bij tal van spraakmakende en risicovolle acties betrokken. Zoals de overval op de jamfabriek van een NSB'er in Blokker. De knokploeg maakte 2.500 potten jam en elf balen suiker buit. Georges was een van de drie schutters die op 30 december 1944 in een kapperszaak in de Nieuwstraat een eind maakte aan het leven van SS-rottenführer George Herlee. Die had zoveel informatie over het verzet, dat het hele verzet opgerold dreigde te worden. De twee dochters van Georges en Henny, Marly en Germaine,

leggen uit welke afschuwelijke keuzes hun ouders moesten maken.

Titel: Preview HENNY
Tijdstip: 15.30 uur
Locatie: Boterhal, Kerkplein

Voor Theater na de Dam maakt het Hoornse gezelschap De Dansonderneming samen met dansleerlingen van Balletstudio De Dansonderneming de voorstelling HENNY. Het is een eerbetoon aan de enige vrouw die deel uitmaakte van het gewapende verzet en lid was van de Hoornse knokploeg: Henny Schat.

Titel Marechausee Izaak Adriaanse behoorde honderden mensen voor arrestatie
Tijdstip: 16.00 uur
Locatie Grote Oost 53

De buitenwacht denkt dat hij dikke vriendjes is met de Duitsers. In het geheim is adjudant Izaak Adriaanse (*helemaal links*) een van de belangrijkste steunpilaren voor het verzet. Dankzij zijn goede relaties met de Duitsers krijgt hij vooraf inzage in wie er gearresteerd worden. Zo slaagt hij erin honderden mensen voor arrestatie te behoeden. Onder het kantoor van de marechaussee op het Grote Oost 53 liggen de wapens voor het verzet verborgen. De Hoornse commandant levert het verzet zelfs tekeningen van de kluis van distributiekantoren. Adriaanse en zijn mannen zorgen voor de bewaking bij wapendroppings en regelen dat de Knokploeg Hoorn nieuw onderdak krijgt. Op meesterlijke wijze leidt Adriaanse zijn NSB-chefs en de Duitsers om de tuin. Als de Duitsers hem tot officier willen promoveren, aanvaardt hij die promotie tegen wil en dank. Vooral op aandringen van het verzet. Het komt hem duur te staan. Christa van Hees vertelt hoe dat zit.

Titel: Verzetman Wim Pommerel werd gefusilleerd

Tijd: 16.00 uur

Locatie: Geldelozeweg 47 (Schermer wijnkopers)

Wim Pommerel (*met snor*) was een belangrijke verzetman in Hoorn. Hij was, net als zijn zoon Cor (*met bril*), nauw betrokken bij de aanleg van een groot netwerk van illegale telefoonverbindingen in Noord-Holland. Wim Pommerel was inspecteur bij het Provinciaal Electriciteitsbedrijf Noord-Holland en woonde in een dienstwoning aan de Geldelozeweg. De verzetman van het eerste uur zorgde ervoor dat radioluisterposten van illegale stroom werden voorzien. Hij was bovendien betrokken bij activiteiten van de illegale pers in West-Friesland. Zijn telefoonnummer stond op een geheime lijst van een door de Duitsers opgepakte Engelse spion.

Dat werd hem fataal. Op 10 februari 1945 is Pommerel in zijn woning aan de Geldelozeweg opgepakt. Op 6 april 1945 werd hij in de duinen doodgeschoten bij een wraakactie van de Duitsers. Hij werd slechts 51 jaar. De verzetsstrijder ligt begraven op de Eerebegraafplaats Overveen. Kleinzoon en naamgenoot Wim Pommerel vertelt het verhaal van zijn grootvader.

Titel: Terugblik op de dag: bijeenkomst voor alle medewerkers aan Open Joodse Huizen
Tijdstip: 17.30 uur
Locatie: Boterhal, Kerkplein 39